

Густина енергије деформисања у датој тачки тела

1. Нека је стање напона у линеарно еластичном изотропном материјалу дато матрицом напона:

$$[\sigma] = \begin{bmatrix} 20 & 30 & 0 \\ 30 & -10 & 0 \\ 0 & 0 & 25 \end{bmatrix} [MPa]$$

Наћи густину енергије деформације U за дату тачку тела ако је Пуасонов коефицијент $\nu = 0.1$ и Јунгов модул еластичности $E = 10GPa = 10 \cdot 10^3 MPa = 10^{10} Pa$.

Решење: Полазимо од општег израза за густину енергије деформисања која је дата следећим изразом:

$$U_0 = \frac{1}{2} (\sigma_x \varepsilon_x + \sigma_y \varepsilon_y + \sigma_z \varepsilon_z + \tau_{xy} \gamma_{xy} + \tau_{yz} \gamma_{yz} + \tau_{zx} \gamma_{zx})$$

Компоненте напрезања и деформација повезане су уопштеним Хуковим законом, те се густина енергије деформисања може изразити само као функција напрезања, тј. напона:

$$U_0 = \frac{1}{2E} (\sigma_x^2 + \sigma_y^2 + \sigma_z^2) - \frac{\nu}{E} (\sigma_x \sigma_y + \sigma_y \sigma_z + \sigma_z \sigma_x) + \frac{1}{2G} (\tau_{xy}^2 + \tau_{yz}^2 + \tau_{zx}^2)$$

где се после замене вредности матрице напона $[\sigma]$ добија:

$$U_0 = 0.1555 [MJ / m^3]$$

где је искоришћена веза између Јунговог модула E еластичности и модула клизања G и Пуасоновог коефицијента ν : $G = E / 2(1 + \nu)$.

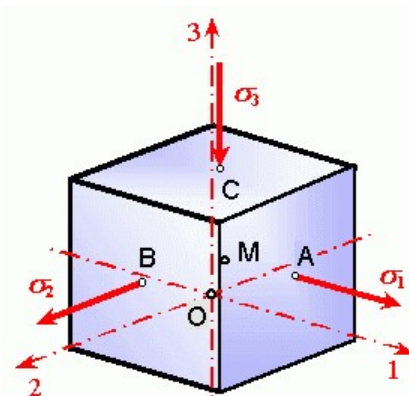
2. За просторно стање напрезања у тачки M тела приказано је на слици. Одредити густину енергије деформисања U_0 као и њене делове: густину дилатацијске (хидростатичке) енергију U_{oh} као и густину дисторзијске енергије деформисања U_{od} ако је познато:

Главни напони су познати:

$$\sigma_1 = 190 MPa, \quad \sigma_2 = 90 MPa, \quad \sigma_3 = -100 MPa,$$

Пуасонов коефицијент $\nu = 0.32$,

Јунгов модул еластичности

$$E = 207 \text{ GPa} = 207 \cdot 10^3 \text{ MPa} = 207 \cdot 10^9 \text{ Pa}$$

Решење:

Користи се израз за густину дилатацијске (хидростатичке) енергије U_{oh} где после замене нумеричких вредности следи:

$$\begin{aligned} U_{oh} &= \frac{1-2\nu}{6E} (\sigma_1 + \sigma_2 + \sigma_3)^2 = \frac{1-2 \cdot 0.32}{6 \cdot 207 \cdot 10^3} (190 + 90 + (-100))^2 \text{ MPa} = \\ &= 9.3913 \text{ kJ} / \text{m}^3 \end{aligned}$$

Са друге стране, израз за густину дисторзијске енергије деформисања је:

$$\begin{aligned} U_{od} &= \frac{1+\nu}{6E} \left((\sigma_1 - \sigma_2)^2 + (\sigma_2 - \sigma_3)^2 + (\sigma_3 - \sigma_1)^2 \right) = \\ &= \frac{1+0.32}{6 \cdot 207 \cdot 10^3} \left((190-90)^2 + (90-(-100))^2 + (-100-190)^2 \right) \text{ MPa} = \\ &= 138.3768 \text{ kJ} / \text{m}^3 \end{aligned}$$

Укупна густина енергије деформисања износи:

$$U_0 = U_{oh} + U_{od} = 9.3913 + 138.3768 = 147.768 \text{ kJ} / \text{m}^3$$

Овде је од интереса одредити и процентуално учешће одговарајуће густине енергије деформисања тј.

$$\begin{aligned} \frac{U_{oh}}{U_0} \cdot 100\% &= \frac{9.3913}{147.768} \cdot 100\% = 6.36\% \\ \frac{U_{od}}{U_0} \cdot 100\% &= \frac{138.3768}{147.768} \cdot 100\% = 93.64\% \end{aligned}$$